

۱) الرجعة يوم من أيام الله: ۱- رجعت روزی از روزهای خداست

هذا ما أوضحه السيد أحمد الحسن (ع)، إذ يقول في بيان قوله تعالى: (إِنَّهَا لِأَخَذِي الْكُبْرَى) (50) ما يلي:

این مطلبی است که سید احمد الحسن (ع) روشن ساخته‌اند؛ آنجا که در بیان فرموده این سخن حق تعالی (که این از حادثه‌های بزرگ است)؛ (51) می‌فرماید:

[أي القيامة الصغرى. والوقعات الإلهية الكبرى ثلاث هي: القيامة الصغرى، والرجعة، والقيامة الكبرى] (52).

یعنی قیامت صغری؛ رویدادهای بزرگ الهی سه‌تا هستند که عبارت‌اند از: قیامت صغری، رجعت و قیامت کبری. (53)

ويقول أيضاً: [.. وأيام الله قريبة عند الله وعند أولياء الله، وبعيدة عند الكافرين (إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيداً * وَنَرَاهُ قَرِيباً) المعارج: 7، وهي يوم قيام القائم ويوم الرجعة ويوم القيامة الكبرى، وعندها يرى الإنسان ويرى الناس ما في يد كل إنسان من عدل أو ظلم عندما تتكشف الحقائق لهم، ويرون ما لم يكونوا يرونه، عندها يندم المبتلون الظالمون، ويقولون: يا ليتنا جننا بالولاية لولي الله وحجته على خلقه ..] (54).

و نیز می‌فرماید:

... ایام‌الله از دید خداوند و اولیای خداوند، نزدیک و از دید کافران، دور است: (آن‌ها آن روز را دور می‌بینند* و ما نزدیکش می‌بینیم)؛ (55)؛ و آن‌ها سه روز است: روز قیام قائم، روز رجعت و روز قیامت کبری؛ و در این هنگام است که وقتی حقایق برای انسان و مردم آشکار می‌شود، عدل یا ظمی را که در دست هر انسان

است، می‌بینند و چیزهایی خواهند دید که هیچ‌گاه نمی‌دیدند. آن هنگام است که ظالمانِ اهل باطل، پشیمان شده، می‌گویند: ای کاش ولایت ولی الله و حجّت او بر خلقش را گردن می‌نهادیم...^[56]

وهذا هو ما ورد عن آل محمد :

و آنچه از آل محمد (ع) روایت شده است:

عن مثنى الحنّاط، عن جعفر بن محمد، عن أبيه عليهما السلام، قال: (أيام الله عز وجل ثلاثة: يوم يقوم القائم، ويوم الكرة، ويوم القيامة) ^[57].

از مثنی حنّاط از جعفر بن محمد از پدر بزرگوارش (ع) روایت شده است که فرمود: «ایام الله سه روز هستند: روز قیام قائم، روز رجعت و روز قیامت کبری».^[58]

و عن سؤال: هل تنفع الرواية في أفراد الرجعة (الكرة) عالماً برأسه ؟

و در پاسخ به پرسش: آیا روایت در جدا کردن عالم رجعت به‌عنوان عالمی مستقل سودمند است؟

أجاب (ع): [نعم، هي واضحة أنها شخّصت كل حدث بيوم أي وقت وعالم مختلف، فيوم القائم معروف أنه في الحياة الجسمانية التي نعيشها وهو خلاصتها، ويوم القيامة معروف أنه في الآخرة وعالم آخر غير العالم الجسماني، بقي يوم الرجعة فأكد أنه عالم آخر وإلا لما خص بكونه يوم أي وقت وأن مستقل مقابل الحياة الجسمانية والقيامة، فهو ليس منهما].

ایشان فرمودند: «بله؛ موضوع واضح و مشخص است؛ اینکه هر حادثه در روز خاص خود، یعنی در وقت و عالم متفاوتی به وقوع می‌پیوندد؛ در مورد روز قائم (ع) واضح و شناخته شده است که در این زندگی جسمانی که در آن هستیم قرار دارد و خلاصه و ماحصل آن است؛ و همان‌طور که معروف و شناخته شده است،

روز قیامت در آخرت و عالمی دیگر غیر از این عالم جسمانی است. می‌ماند روز رجعت و تأکید می‌کنم که آن عالم دیگری است وگرنه به آن «روز» یعنی «وقت» و «آن مستقل» در برابر زندگی جسمانی و قیامت، اختصاص داده نمی‌شد؛ پس از جمله آن‌ها نیست».

إِنَّ إِفْرَادَ الرَّجْعَةِ يَوْمًا آخِرَ بَعْدَ الْمَوْتِ وَقَبْلَ الْقِيَامَةِ هُوَ مَا أَكْدَتَهُ رَوَايَاتُ أُخْرَى أَيْضًا، هَذَا مِثَالُ لَهَا:
در نظر گرفتن رجعت به‌عنوان روز دیگری پس از مرگ و پیش از قیامت، مطلبی است که روایات بر آن تأکید دارند؛ مثالی از روایات:

عن محمد بن سلام عن أبي جعفر (ع) في قول الله: (رَبَّنَا أَمَتْنَا اثْنَتَيْنِ وَأَخْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِّن سَبِيلٍ) [59]، قال: (هو خاص لأقوام في الرجعة بعد الموت، ويجري في القيامة، فبعداً للقوم الظالمين) [60].

از محمد بن سلام از ابو جعفر (ع) در مورد فرموده خداوند (می‌گویند: ای پروردگار ما، ما را دو بار میراندی و دو بار زنده ساختی؛ پس ما به گناهانمان اعتراف کرده‌ایم. آیا راهی برای خارج شدن از آن وجود دارد؟)؛ [61] روایت شده است که فرمود: «مختص اقوامی است که پس از مرگ، رجعت می‌کنند و تا روز قیامت نیز جاری است و مرگ بر قوم ستمکار باد!» [62].

عن حماد عن أبي عبد الله (ع)، قال: (ما يقول الناس في هذه الآية: (وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا) [63]، قلت: يقولون إنها في القيامة. قال: ليس كما يقولون، إن ذلك الرجعة، أيحشر الله في القيامة من كل أمة فوجاً ويدع الباقين؟! إنما آية القيامة: (وَحَشَرْنَاَهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا) [64] (... [65]).

از حماد از اباعبدالله (ع) نقل شده است که فرمود: «مردم در مورد این آیه چه می‌گویند؟ (روزی که از هر ملتی، گروهی گرد می‌آوریم)؛ [66]. عرض کردم

می‌گویند در مورد قیامت است. فرمود: آن‌گونه نیست که می‌گویند، بلکه آن در مورد رجعت است. آیا خداوند در روز قیامت از هر گروه دسته‌ای را محشور می‌گرداند و بقیه را رها می‌کند؟! خیر، چنین نیست، آیه قیامت، این است: (و آنان را محشور می‌گردانیم؛ پس هیچ‌یک را فروگذار نمی‌کنیم)؛ [67] . « [68]

- [50]. المدثر: 35.
[51] - مدثر: 35.
[52]. المتشابهات: ج 4 سؤال رقم (144).
[53] - متشابهات: ج 4، پرسش 144.
[54]. الجواب المنير عبر الأثير: ج 2 سؤال رقم (59).
[55] - معارج: 6 و 7.
[56] - پاسخ‌های روشن‌گرانه: ج 2، پرسش 59.
[57]. معاني الأخبار للشيخ الصدوق: ص 366.
[58] - معاني الأخبار شيخ صدوق: ص 366.
[59]. غافر: 11.
[60]. مختصر بصائر الدرجات: ص 194 - 195.
[61] - غافر: 11.
[62] - مختصر بصائر الدرجات: ص 194 و 195.
[63]. النمل: 83.
[64]. الكهف: 47.
[65]. مختصر بصائر الدرجات: ص 41 - 42.
[66] - نمل: 83.
[67] - كهف: 47.
[68] - مختصر بصائر الدرجات: ص 41 و 42.